

Zápis ze 4. jednání Tematické pracovní skupiny Sociálního klimatického fondu k budovám (TPS SKF B)

Datum zasedání	28. dubna 2025, MŽP + on-line
Místo	MŽP, On-line Webex
Přítomní účastníci	<p>Osobně: Petra Alžběta Baslová (MŽP); Maggie Škabraha Dokupilová (MŽP), Karel Voldřich (MŽP), Blanka Keltner (MŽP), Tereza Kodetová (MŽP); Aleš Pekárek (IROP MMR); Karel Polanecký (Hnutí Duha); Tomáš Novotný (MPSV); Terézia Kratochvíl Marušáková (MPO); Štěpán Ripka (MMR); Markéta Dvořáková (NS MAS ČR); Kateřina Šveřepová (SMO ČR); Jakub Švec (MMR)</p> <p>Online: Helena Staňkova (MŽP); Eva Kolečková (MŽP); Petr Uhlíř (MŽP), Jana Hartmanová (Úřad vlády ČR); Jan Brych (MPSV); Monika Štěpánová (SMO ČR); Karel Kábele (FSV ČVUT); Josef Fleissig (HSR-ÚK); Zbyněk Štech (ČSÚ); Lenka Veselá (Sdružení nájemníků); Barbara Halířová (Institut prevence a řešení předlužení); Kristina Zindulková (AMO); Karolína Vítková (EGÚ Brno); Vladimír Sochor (EURACTIV); Filip Pospíšil (ASZ MMR); Marek Maleňák (MPSV); Tatiana Konrádová (MPSV); Peter Janoška (Trinomics); Zuzana Vondrová (CDE); Jan Klusáček (Platforma pro sociální bydlení); Hana Aulická Jírovcová (HRS ÚK); Kristina Zindulková (AMO);</p> <p>Nepřítomni: Platforma pro sociální bydlení, SFPI, SMS ČR, Asociace krajů ČR, Asociace nájemního bydlení; Centrum pasivního domu; RILSA</p>

Program jednání:

1. Úvod, novinky v přípravě SKP
2. Definice a cílová skupina příjemců podpory
3. Aktuality v projektu TSI
4. Představení jednotlivých opatření zahrnutých do shortlistu + diskuse
5. Další kroky, závěr, různé

1. Úvod, novinky v přípravě SKP

Karel Voldřich (MŽP), vedoucí oddělení SKF přivítal členy a hosty TPS SKF B, upozornil na nahrávání jednání výhradně za účelem pořízení zápisu. Zápis bude po zpracování a vypořádání připomínek zveřejněn na webu MŽP v sekci Sociálního klimatického fondu (SKF).

Karel Voldřich (MŽP) představil novinky v přípravě SKP

Na MŽP byl posílen tým pro přípravu SKP, vzniklo nové oddělení, jehož vedoucím je K. Voldřich, dále je v týmu Petra Alžběta Baslová (oblast budov a energetické chudoby), Alžběta Rychnovská (oblast dopravy), Helena Staňková (technická pomoc a implementační struktura), Blanka Keltner (veřejné konzultace, zapojování stakeholderů).

Definice energetické chudoby a zranitelnosti jsou pro SKF ustáleny, podrobně bude vymezení cílové skupiny představeno později. Za národní (transpoziční) definici energetické chudoby je odpovědné Ministerstvo průmyslu a obchodu a je výsledkem jednání pracovní skupiny, která se v uplynulém roce scházela pod MPO. Cílovou skupinou pro SKF pro oblast budov jsou zranitelné domácnosti, které zahrnují příjmově širší skupinu.

Byla dojednána datová spolupráce mezi MŽP a MPSV na vyhodnocování způsobilosti žadatelů o podporu. MPSV bude testovat příjmy, výdaje za energie a majetek. Okruh způsobilých příjemců podpory není vázán na okruh příjemců dávky státní sociální pomoci.

Navržená opatření projednali ministři dotčených rezortů (MŽP, MMR, MD a MPSV).

Petra Alžběta Baslová (MŽP) seznámila účastníky s procesem zpracování jednotlivých oblastí do SKP, byl sdílen draft, plán se bude finálně předkládat EK v informačním systému, který by měl být ze strany EK představen v druhé polovině května. Před odesláním plánu bude kompletní podoba sdílena s TPS, bude čas na připomínky.

K. Voldřich (MŽP) předal informaci o probíhajících jednáních a přípravách implementační struktury, s jednotlivými ministerstvy jsou potvrzovány odpovědnosti a nastavovány finanční toky.

Tomáš Novotný (MPSV) vnesl dotaz, zda je na úrovni VŘS rozhodnuto, jestli bude MPSV a MPO v řídicím výboru SKF.

Terézia Kratochvíl Marušáková (MPO) doplnila, že v draftu SKP není mezi členy řídicího výboru uvedeno ani MPO.

Maggie Škabraha Dokupilová (MŽP) odpověděla, že řídicí výbor bude ve stejném složení jako je aktuálně mezirezortní pracovní skupina k SKF; předpokládáme, že ve výboru budou ministerstva, která implementují opatření, ale zároveň tam budou i ty rezorty, které jsou tematickými garanty některých opatření (MPSV a MD) nebo jsou tematicky propojena (např. MPO, které řeší ECH).

Závěr: Zástupci MPSV i MPO budou členy řídicího výboru SKF.

P.A. Baslová (MŽP) představila orgány zapojené do příprav SKP a jak s jejich zapojením počítáme následně v období čerpání prostředků ze SKF.

T. Kratochvíl Marušáková (MPO) se doptala na účel a podrobnější popis činnosti platformy SKF.

M. Škabraha Dokupilová (MŽP) sdělila, že Platforma je konzultační těleso zapojující širší skupinu stakeholderů a relevantních aktérů než mezirezortní PS (řídicí výbor SKF), které by v průběhu SKF mohlo plnit funkci monitorovacího výboru po vzoru NPO a Kohezních fondů. Zároveň na rozdíl od TPS není zaměřena na zpracování expertních výstupů.

P.A. Baslová (MŽP) doplnila, že Platforma bude konzultovat průběh čerpání a realizace opatření ze SKF, tematické pracovní skupiny pak v případě potřeby zpracují konkrétní návrhy změn, které by vzešly z Platformy.

2. Definice a cílová skupina příjemců podpory

P. A. Baslová (MŽP) shrnula kontext dosavadních diskusí ohledně cílové skupiny SKF a definic energetické chudoby a zranitelné domácnosti. SKF primárně cílí na zranitelné domácnosti. To jsou jednak domácnosti energeticky chudé, jednak domácnosti s vyššími příjmy, které nemají prostředky k renovaci obydlí, které obývají, a zároveň na ně významně dopadne zavedení ETS 2.

MPO = definice energetické chudoby

MŽP pro SKF = ECH dle MPO (je nutné, aby definice ECH byla v rámci ČR jen jedna a mezi jednotlivými zněními ve vnitrostátních dokumentech, případně legislativě, panoval soulad) + domácnosti do 5. příjmového decilu, které topí fosilními palivy (= budou významně zasaženy růstem cen v důsledku zavedení ETS 2).

T. Kratochvíl Marušáková (MPO) doplnila na výzvu M. Škabraha Dokupilové (MŽP) aktuální situaci v otázce definice ECH na straně MPO. Prezentovaná definice ECH je aktuálně poslední verzí, která čeká na politické schválení. Definice energetické chudoby byla připravena na základě návrhu expertní skupiny pod MPO; skupina byla složena ze zástupců rezortů, akademického sektoru a dalších relevantních stakeholderů.

MPO potřebuje indikátory ECH k reportování v rámci plnění požadavků směrnice o energetické účinnosti (EED), SKF pracuje s odlišnými indikátory v rámci definice cílové skupiny zranitelných domácností a způsobilých příjemců podpory.

Štěpán Ripka (MMR) se doptal, zda podmínka, že zranitelná domácnost nemá dostatek prostředků k renovaci, nevylučuje domácnosti bydlící v nájemním bydlení, které žádnou nemovitost nevlastní.

P. A. Baslová (MŽP) je přesvědčená, že definice zranitelné domácnosti v nařízení neomezuje podporu jen na vlastníky, zásadní je významný dopad ETS 2. Komisi nemáme přímo potvrzeno, že formulace nevylučuje nájemníky, máme potvrzeno, že je vyžadován významný dopad ETS 2. Na výklad části definice, která se týká nedostatku prostředků na renovaci budovy, jež zranitelná domácnost obývá, se doptáme. Z jednání s EK nicméně vyplývá, že podpora nájemníků je možná a žádoucí. Osoby žijící v nájmu nemají možnost renovovat budovu, ve které žijí, protože renovovat může pouze majitel.

Jakub Švec (MMR) přidal příklad, kdy by vlastník nájemního bytového domu byl bohatý, poskytoval by nájem nízkopříjmové domácnosti, tak zda by nebyla v takovém případě podpora ze SKF vyloučena.

P. A. Baslová (MŽP) ze SKF musí být podpořena zranitelná domácnost. U nájemníků cílíme na vznik dostupného nájemního bydlení. Renovace bytových domů v soukromém vlastnictví podporovat v tuto chvíli neplánujeme.

T. Novotný (MPSV) se ptá, zda bude podpora ve výstavbě a renovacích bytových domů směřovat k veřejnoprávním subjektům, nikoliv soukromým majitelům? Zároveň opět poznamenal, že se domnívá, že prostředky ze SKF by měly být cíleny primárně na rekonstrukce nikoliv na výstavbu.

P. A. Baslová (MŽP) odpověděla, že neplánujeme financovat renovace bytových domů nebo ubytoven ve vlastnictví soukromých majitelů. Zároveň všechna opatření průběžně konzultujeme na EU úrovni jak skrze TSI projekt tak na bilaterálních pracovních jednáních se zástupci EK. Kdyby některá opatření nebyla ze SKF způsobilá, věříme, že by nás na to EK upozornila.

Š. Ripka (MMR) upozornil, že pokud by podpora byla omezena na domácnosti s příjmem do 3. decilu, nebylo by opatření na výstavbu realizovatelné, 5. (nebo 6. decil, na který je aktuálně nastaveno sociální bydlení) je akceptovatelný, nicméně je třeba ověřit, že lze mezi zranitelné domácnosti počítat i domácnosti v nájmu viz výše.

Filip Pospíšil (ASZ MMR) namítl, že ve stávající definici ECH od MPO vypadává skupina osob a domácností, které nemají dostatečné příjmy k hrazení energií, nemají tedy náklady na energie převyšující stanovenou hranici; v případě zranitelných domácností panuje nejistota ohledně osob, které nemohou rekonstruovat; část osob nemá nájemní smlouvu, ale mají pouze ubytovací smlouvy, které zahrnují náklady na energie v nákladech na bydlení, a nejsou tedy vyčísleny zvlášť. Předmětem konzultace s EK by mělo být, jestli nevypadává z definice zranitelných domácností skupina těchto domácností.

3. Aktuality v projektu TSI

Karolína Vítková (EGÚ Brno) představila aktuality v TSI projektu

1. **Harmonogram projektu** – byl odevzdán výstup č. 2, který se týkal analyticky dopadů zavedení ETS 2 na cílovou skupinu, ten je odsouhlasen komisí. Finalizuje se výstup č. 3, aktuálně k připomínkám jak ze strany EK tak MŽP.
2. **Modelace zavedení ETS 2 a definice ohrožených skupin** – indikátory společné pro 9 zapojených států (zejména data EU-SILC 2023), modelace dopadů na základě vybraných indikátorů, srovnání mezi jednotlivými zapojenými státy
3. **Modelace dopadů vybraných opatření** – rozdělení na několik fází; 1. fáze výběr opatření, pro která se dopady budou modelovat, 2. fáze částečná charakterizace opatření (konfirmasi s EK, že opatření lze takto do plánu zahrnout), 3. podrobná charakterizace opatření včetně cílů, dopadů, nákladů, DNSH soulad..., 4. modelování dopadů na emise, renovovanou podlahovou plochu apod.

K. Vítková dále pozvala účastníky na on-line webinář k metodologii k modelování, na jehož základě byly vyhotoveny výstupy 2 a 3 z projektu. Webinář je společný pro všechny zapojené státy, proběhne 29.4. odpoledne, pozvánka nasdílena do chatu.

T. Novotný (MPSV) se ptal na to, zda budou výstupy z modelací dostupné.

K. Voldřich (MŽP) reagoval, že sdílet výstupy budeme nejpozději v okamžiku, kdy budeme za účelem veřejných konzultací sdílet hotový plán (předpoklad 06/2025)

Markéta Dvořáková (NS MAS ČR) se zeptala, zda jsou opatření v ČR podobná opatřením, která prioritizují jiné státy.

K. Vítková (EGÚ Brno) sdělila, že v oblasti budov jsou opatření napříč státy podobná, ČR je jedinečná v návrhu podpory zapojování zranitelných domácností do energetických společenství/ komunit pro sdílení energií.

F. Pospíšil (ASZ MMR) se ptal, zda byla využívána data z posledního šetření EU-SILC nebo bylo modelováno na datech z roku 2015.

K. Vítková (EGÚ Brno) modelovalo se na datech EU-SILC 2023, podrobně by dotaz mohl být zodpovězen na zítřejším workshopu, kde budou přítomny společnosti, které modelace prováděly.

Š. Ripka (MMR) se ptal na to, zda byly dopady podobně rozložené v populaci s ohledem na příjmy jako ve studii Energetická chudoba v roce 2023, kterou pro MPSV zpracovával J. Klusáček. Zdá se, že dopady na druhý příjmový tercil nejsou dle prezentace nulové.

K. Vítková (EGÚ Brno) nemá tak detailní vhled do modelací, aby byla schopná zodpovědět. P.A. Baslová doplnila, že modeloval Trinomics na EU úrovni, studii J. Klusáčka jsme nasdíleli, proběhly diskuse o shodách/ rozdílech v perspektivách jednotlivých modelací dopadů a studií.“

4. Představení jednotlivých opatření zahrnutých do shortlistu

P. A. Baslová (MŽP) představila aktuální shortlist opatření, který vznikl na základě výstupů TPS, včetně následného procesu schvalování a konzultací (potvrzen na mezirezortní PS, projednán ministry zapojených rezortů); upozornila na změny, ty se týkají zejména upřesnění případně struktury, obsahově je shortlist shodný s výstupem sdíleným na konci roku 2024.

Aktuálně probíhá detailní zpracování jednotlivých opatření a paralelní vyjednávání jak na národní tak EU úrovni, aby bylo dosaženo nejlepšího možného výsledku.

Š. Ripka (MMR) se zeptal, zda je členům možné již teď sdílet podrobná detailní zpracování jednotlivých opatření. MMR nemá problém se sdílením jimi navrhovaných opatření.

P. A. Baslová (MŽP) sdělila, že na opatřeních se aktuálně intenzivně pracuje, jakmile budou rozpracována do detailu, budou sdílěna s členy TPS. Nejprve je třeba projednat opatření s věcnými garanty a odstranit nejasnosti, aby nedocházelo k nedorozuměním.

Markéta Dvořáková (NS MAS ČR) se zeptala, zda je jediným opatřením, kde bude přímo žadatelem zranitelná domácnost, resp. soukromý subjekt, opatření zaměřené na renovaci rodinných domů.

P. A. Baslová doplnila, že renovace bytových domů cílí prostřednictvím bonusu přímo na podporu zranitelných domácností vlastních bytů.

Proběhla diskuse o možnostech otevřít renovace bytových domů soukromým pronajímatelům. Š. Ripka sdělil, že v běžícím programu MMR Dostupné bydlení je cca 1/2 aktuálně podaných projektů na renovaci bytových domů v soukromém vlastnictví. V případě, že nebude možné podpořit soukromé pronajímatele, bude pokračovat vyloučení nájemníků z podpory. P.A. Baslová sdělila, že aktuálně, ani z jednání TPS v minulosti, nevzešel bezpečný model, jak podpořit soukromé pronajímatele v případě, že cílovou skupinou nájemníků jsou nízkopříjmové zranitelné domácnosti. V programu Dostupného nájemního bydlení je možné byty pronajímat výrazně širší skupině.

T. Novotný (MŽP) se dotázal na detaily opatření na výstavbu nájemního bydlení, konkrétně na povinnost žadatele, který bude realizovat výstavbu, zajistit si nájemníky, kteří budou spadat do cílové skupiny SKF. Dále se dotázal na to, zda bude opatření financováno formou kombinace dotace a úvěru.

P. A. Baslová potvrdila, že výstavba bude sloužit cílové skupině. Š. Ripka potvrdil, že v aktuálním programu Dostupného bydlení, který má širší cílovou skupinu možných nájemníků (do 8. decilu), je výše dotace od 20% do 40% a celková podpora včetně

zvýhodněného úvěru max. 90% způsobilých nákladů. Z celkových vyčleněných 7 mld. je již vše vyčerpáno (podány žádosti za více než 8 mld.). Další projekty jsou připravené nebo v přípravě. V případě snížení příjmového decilu na 5. by byla alokační kapacita o něco nižší, než jaká je aktuálně počítána v Dostupném bydlení, v případě snížení hranice na 3. decil by nebyl program realizovatelný z důvodu nulového zájmu.

T. Novotný (MPSV) se doptal, zda bude výzva čistě soutěžní nebo bude nějak posuzována potřebnost žadatele/ cílová skupina/ stav budovy a žadatele v horší situaci budou upřednostněni.

P. A. Baslová sdělila, že plánujeme více zranitelné skupiny podpořit formou bonusu (např. pro strukturálně postižené regiony a vyloučené lokality), všechna opatření cílí na zranitelné domácnosti, nepředpokládáme, že by byly podporovány skupiny, které pomoc potřebují méně nebo ji nepotřebují.

Z. Vondrová (CDE) by měla zájem o bližší představení opatření zejména ve vazbě na alokace a analytická data tak, aby šlo ověřit, že cílení je maximálně efektivní, tzn. že opatření zasáhnou nejzranitelnější skupiny a za daný objem prostředků bude podpořeno maximum těch skutečně nejzranitelnějších.

K. Voldřich (MŽP) reagoval, že analytická data a vazba opatření na ně budou samozřejmě součástí Plánu, který bude TPS představen počátkem června. Následně bude ještě prostor vznášet připomínky. Alokační na jednotlivá opatření odrážejí nejen největší potřebnost, ale i realizovatelnost opatření (absorpční kapacitu a existenci nástrojů, které umožní dané opatření realizovat).

Kateřina Šveřepová (SMO ČR) doplnila, že pro obce je zásadní vědět, jaké budou dopady zejména, pokud se budou opatření týkat menších obcí. Proto mají zájem vidět detailně zpracovaná opatření navázaná na analýzy v okamžiku, kdy bude ještě možné konkrétní parametry opatření upravovat. Doptala se zároveň na formu podpory, zda půjde o kombinaci úvěru a dotace. Dále se zeptala, zda podpora v oblasti poradenství bude dostupná i pro obce. Např. podpory zapojování zranitelných domácností do energetických společenství.

P. A. Baslová odpověděla, že financování bude různé dle opatření, někde formou dotace, někde formou kombinace dotace a zvýhodněného úvěru. Poradenství bude součástí komplexního systému poradenství, který se aktuálně buduje na MŽP v rámci reformy poradenství z Národního plánu obnovy.

T. Kratochvíl Marušáková (MPO) se zeptala, zda jsou milníky a cíle na straně 52 sdíleného draftu SKP předvyplněné Komisí, nebo zda se jedná o návrhy MŽP.

P. A. Baslová odpověděla, že cíle a milníky do draftu dosud ze strany MŽP doplňovány nebyly, jedná se pouze o vzor od EK, který slouží pro snazší pochopení, jaké údaje a jakým způsobem mají být do Plánu zaneseny.

K. Voldřich (MŽP) představil další kroky. Dopracovat u jednotlivých opatření zbývá konkrétní cíle a jejich rozložení do doby trvání SKF. Celý Plán bude představen 9. června, kdy bude následně čas na připomínky a jejich zapracování, v červenci pak bude dokument předložen zástupcům koaličních stran k potvrzení a odeslán Evropské komisi. Pokud mají členové TPS nějaké připomínky již nyní, mohou je v co nejkonkrétnější podobě zaslat, případně je možné si domluvit setkání.

K. Polanecký (Hnutí Duha) položil dotaz na to, kdy je plánována plná transpozice ETS2, a jaký dopad na Sociální klimatický plán bude mít pozdější termín transpozice.

K. Voldřich a M. Škabraha Dokupilová reagovali, že termín plné transpozice směrnice není stanoven. ČR vyžaduje po EK změny, které zajistí, že ceny emisních povolenek neporostou nad stanovený strop a dopady tak budou pod kontrolou. Na EK jsme položili dotaz, zda je možné Plán předložit před transpozicí ETS2 tak, aby se jím komise zabývala. Odpověď budeme mít na konci května. S termínem odevzdání SKP i transpozicí ETS2 se potýkají i jiné členské státy. Zároveň lhůta pro odevzdání do 30.6. není závazná a za její nesplnění nehrozí infringement. Prostředky ze SKF mohou být každopádně čerpány až po plném zavedení ETS2.

T. Novotný (MPSV) se doptal, zda hrozí, že některé státy spustí SKF od r. 2027 a některé ne? K. Voldřich reagoval, že SKP neplánuje téměř nikdo odevzdat do 30. 06. 2025, je však reálné, že některé státy, které již ETS2 budou mít plně transponované, zahájí realizaci opatření ze SKF včas a jiné ne.

M. Dvořáková (NS MAS ČR) vyzdvihla potřebnost opatření na revitalizace chudinských ubytoven a doptala se, zda byl zájem ověřován s obcemi a ověřována absorpční kapacita. Zdůraznila, že je potřeba obce v zájmu o realizaci podpořit a sdílet např. příklady dobré praxe.

P. A. Baslová reagovala, že opatření je připravováno v úzké spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování, která je navrhla, a otázka absorpční kapacity a zájmu obcí se v rámci těchto jednání opakovaně řešila. Alokace je nastavena dle předpokládané absorpční kapacity.

Š. Ripka (MMR) požádal o bližší vysvětlení alokace na renovace BD, jak přesně budou prostředky v opatření využity? Kolik je předpokládáno na bonus na zranitelnou domácnost a jaké renovace sociálního bydlení jsou plánovány? Mají špatnou zkušenost s předchozími programy na podporu soc. bydlení pro obce. Domluveno, že opatření na renovace BD bude konzultováno ve složení MŽP, SFŽP a MMR.

Zapsala: P. A. Baslová (MŽP), Schválila: M. Škabraha Dokupilová (MŽP)

Přílohy:

Prezentace 4. jednání TPS SKF B MŽP

Prezentace 4. jednání TPS SKF B TSI